

Klíč k jednotě

Texty na tento týden

Ef 1,3–14; Ga 4,7; Ef 2,11–22; 4,1–6.11; Mt 20,25–28; Ef 5,15–6,9

Základní verš

„Když nám [Bůh] dal poznat tajemství svého záměru, svého milostivého rozhodnutí, jímž si předsevzal, že podle svého plánu, až se naplní čas, přivede všechno na nebi i na zemi k jednotě v Kristu.“ (Ef 1,9.10)

V prvním století patřilo město Efez mezi nejvlivnější města nejen Malé Asie, ale i celé Římské říše. Církev v Efezu tvořili Židé, bývalí pohané a lidé z různých sociálních vrstev. Tato různost mohla být příčinou mnoha konfliktů – kdyby nebylo Krista a jednoty, kterou v něm mohli prožívat jako součásti Kristova těla. Právě proto je ústředním tématem Pavlova Listu Efezským apoštolova obava o jednotu křesťanů.

Pavlovo vnímání jednoty křesťanů mělo dva rozměry: (1) jednota církve, v níž křesťané ze Židů a z pohanů tvoří jedno tělo, a (2) jednota vesmírná, v níž všechno na nebi i na zemi nachází svou konečnou identitu a jednotu v Kristu.

Zdrojem jednoty je Kristus. V tomto dopise se mnohokrát objevuje Pavlův výraz „v Kristu“ a „s Kristem“, aby tímto způsobem vyjádřil, co Bůh vykonal pro nás a pro celý vesmír prostřednictvím života, smrti a vzkříšení Ježíše Krista. Tato jednota se naplno projevuje až na konci věků.

Budování společenství

- ▶ **Podělte se ve skupině o to, co jste v posledním týdnu zažili. Jak vás tento prožitek ovlivnil ve vašem duchovním životě?**
- ▶ **Řekněte ostatním o situaci, kdy jste v poslední době vnímali výrazný projev Boží přítomnosti ve vašem životě. Vyjádřete veřejně Bohu své poděkování.**

Požehnání v Kristu

Pochválen buď Bůh a Otec našeho Pána Ježíše Krista, který nás v Kristu obdařil vším duchovním požehnáním nebeských darů. (Ef 1,3)

Osobní studium

Přečti si text Ef 1,3–14. Pokus se v textu najít, co všechno jsme podle Pavla v Kristu dostali.

Jako Kristovi následovníci máme mnoho důvodů k vděčnosti Bohu. V Kristu se Bůh rozhodl přijmout nás za své syny a dcery, abychom ho představovali tomuto světu. Pavel používá mnoho obrazů, kterými popisuje náš vztah k Bohu prostřednictvím Krista. Jeden z těchto obrazů popisuje, že jsme byli adoptováni. Právě tomuto tématu se budeme věnovat v této lekci o jednotě. V Kristu jsme byli adoptováni a patříme do Boží rodiny. Obraz rodiny odkazuje i na smlouvu, kterou Bůh uzavřel s Izraelem. Pavel říká, že pohané, kteří přijali Ježíše jako Mesiáše, se stali Božími dětmi a dědici zaslíbení daných Izraelcům (Ř 8,17; Ga 4,7). Výsledek tohoto vztahu s Kristem – jinými slovy být v Kristu – je základem jednoty křesťanů. Text Ef 1,3–14 mluví také o tom, že Bůh toužil sjednotit v Kristu celé lidstvo. V Boží rodině jsme všichni Božími dětmi – a Bůh nás všechny stejně miluje a stará se o nás.

Některé lidi mate, že se v této kapitole hovoří o „předurčení“ (Ef 1,5.11; ČSP). Zaslíbení, podle kterého si nás Bůh vyvolil, abychom byli zachráněni, jako by naznačovalo, že Bůh jiné předurčil k tomu, aby byli zatraceni. To však není biblické učení. Pravda je taková, že ještě před založením světa Bůh připravil plán spásy, aby mohl být zachráněn každý. „Neboť Bůh tak miloval svět, že dal svého jediného Syna, aby žádný, kdo v něho věří, nezahynul, ale měl život věčný.“ (J 3,16; také 1Tm 2,6 a 2Pt 3,9) Bůh ví předem, kdo jeho nabídku spasení přijme. To však neznamená, že Bůh předurčil (předem rozhodl), jak se konkrétní člověk rozhodne. Bůh nabízí spasení všem lidem – a to vše na základě toho, co pro nás udělal Kristus. Otázkou je: Jak odpovíme na tuto nabídku? Bůh nepoužívá nátlak k tomu, aby někoho zachránil.

„Nebeská rada rozhodla, že ačkoli lidé přestoupili Boží přikázání, nemusejí zahynout pro svou neposlušnost, ale prostřednictvím víry v Krista jako jejich zástupce a záruky se mohou stát Božími vyvolenými předurčenými k tomu, aby byli Božími dětmi, které si Bůh osvojil dle svého milostivého rozhodnutí. Bůh touží, aby byli zachráněni všichni lidé. Proto nebesa přijala rozhodnutí, podle kterého měl Boží Syn zaplatit za lidi výkupné. Ti, kteří zahynou, zahynou proto, že se rozhodli odmítnout, aby si je Bůh v Ježíši Kristu osvojil za své děti.“ (6BC 1114)

Aplikace

Za které z Božích požehnání a darů jsi ty osobně nejvděčnější? Proč? K čemu tě tato vděčnost vede a motivuje?

Bourání zdi a budování svatého chrámu

19Nejste již tedy cizinci a přistěhovalci, máte právo Božího lidu a patříte k Boží rodině. 20Jste stavbou, jejímž základem jsou apoštolové a proroci a úhelným kamenem sám Kristus Ježíš. 21V něm je celá stavba pevně spojena a roste v chrám, posvěcený v Pánu; 22v něm jste i vy společně budování v duchovní příbytek Boží. (Ef 2,19–22)

Osobní studium

Ta největší rozdělení mezi lidmi jsou často způsobována národností, barvou pleti nebo náboženským vyznáním. V mnoha zemích se v průřezu totožnosti nachází také kolonka o národnosti nebo náboženské příslušnosti držitele, což je často spojeno s různými přednostmi nebo omezeními v každodenním životě. Když vypukne nějaký konflikt – například vojenský – právě tyto rozdíly se stávají významnými činiteli pronásledování a násilí.

Přečti si text Ef 2,11–22, v němž Pavel představuje principy a pravidla fungování společenství křesťanů. Jak by naše jednota v Kristu měla ovlivňovat vnímání rozdílů mezi námi – společenských nebo národnostních? Co v tomto směru změnila Ježíšova smrt na kříži?

Pavel upozorňuje Efezské na to, jaký byl jejich život předtím, než přijali Boží milost v Kristu. Etnické, kulturní a náboženské rozdíly byly příčinou různých forem nepřátelství a konfliktů mezi lidmi a jednotlivými společenskými skupinami. Dobrou zprávou však je, že v Kristu jsme jedním lidem a máme jednoho Pána a Spasitele. Všichni patříme k Božímu lidu. „Ale v Kristu Ježíši jste se nyní vy, kdysi vzdálení, stali blízkými pro Kristovu prolitou krev.“ (Ef 2,13)

Starověký chrám v Jeruzalémě měl zeď oddělující část přístupnou jen věřícím židovské národnosti. Na této zdi byl nápis, který cizincům pod trestem smrti zakazoval vstup do vnitřních prostor chrámu. Právě z porušení tohoto nařízení Pavla obžalovali, když vstoupil do chrámu po jedné ze svých misijních cest. Po zatčení Pavla obvinili, že do části chrámu určené výhradně Židům přivedl Efezana Trofima (Sk 21,29). V Listu Efezským Pavel říká: „V něm [v Kristu] je náš pokoj, on dvojí [dvě etnické skupiny věřících ze Židů a z pohanů] spojil v jedno, když zbořil zeď, která rozděluje a působí svár.“ (Ef 2,14)

V Kristu jsou věřící potomky Abrahama a přijímají obřizku srdce. Tělesná obřizka, kterou Bůh přikázal Abrahamovi, ukazovala na duchovní obřizku, kterou budou věřící přijímat v Kristu (viz Dt 10,16). „V něm jste obřezáni obřizkou, která není udělána lidskou rukou; obřizka Kristova je odložením celého nevykoupeného těla. S Kristem jste byli ve křtu pohřbeni a spolu s ním také vzkříšeni vírou v Boha, jenž ho svou mocí vzkřísil z mrtvých.“ (Ko 2,11.12)

Aplikace

Znovu si přečti text Ef 2,11–22. Jak se Pavlův popis a jeho vysvětlení týká společenství věřících, jehož jsi součástí? Jaké rozdíly a problémy ještě prožíváte? Co bys konkrétně ty mohl udělat pro to, aby vaše společenství bylo skutečně svatým Božím chrámem?

Jednota těla

¹Proto vás já, vězeň kvůli Pánu, prosím, abyste tomu povolání, kterého se vám dostalo, ²dělali čest svým životem, vždy skromní, tiší a trpěliví. Snášejte se navzájem v lásce ³a usilovně hledte zachovat jednotu Ducha, spojení svazkem pokoje. (Ef 4,1–3)

Osobní studium

Ve svých inspirovaných slovech dává Pavel Efezským praktické rady. Jednota, která existuje mezi věřícími ze Židů a z pohanů, mezi lidmi s různým kulturním a národnostním pozadím, není jen mýtem nebo nějakou teoretickou intelektuální konstrukcí. Může to být realita.

Jak rozumíš Pavlovým slovům (Ef 4,1–3; B21), že jako křesťané bychom měli žít tak, abychom „svým životem dělali čest tomu povolání, které jsme přijali“?

Praktickým výsledkem Božích darů a požehnání, které jako křesťané dostáváme, by mělo být úsilí „zachovat jednotu Ducha, spojení svazkem pokoje“ (Ef 4,3). Všechny tyto charakteristiky mají svůj původ v lásce (1K 13,1–7). Aktivní život lásky zachovává a rozvíjí vztahy mezi duchovními sourozenci a přináší klid a jednotu nejen do společenství věřících, ale i za jeho hranice. Skutečná jednota církve může představovat Boží lásku tak jedinečným způsobem, že ji budou obdivovat i lidé, kteří nejsou součástí společenství věřících. Církve je povolána, aby vydávala toto svědectví světu, ve kterém je množství rozdělení, konfliktů a válek.

Přečti si text Ef 4,4–6. Jaké je klíčové poselství těchto tří veršů?

V prvních třech verších této kapitoly Pavel vyjadřuje svůj hluboký zájem o jednotu církve. Začíná výzvou k jednotě (Ef 4,1–3) a pokračuje seznamem sedmi prvků, které věřící sjednocují (Ef 4,4–6). Jednota je něco, co už věřící mají (Ef 4,4–6), a zároveň něco, o co mají usilovat a co mají rozvíjet (Ef 4,1–3). Jednota je i cílem naší víry, ke kterému bychom nakonec měli dospět (Ef 4,13).

„Apoštol vyzýval věřící, aby svým životem dávali najevo moc pravdy, kterou jim představil. V trpělivosti, pokoře, dobrotě a lásce měli zjevovat Kristův charakter a požehnání jeho vykoupení. Je jen jedno tělo, jeden Duch, jeden Pán a jedna víra. Jako údy Kristova těla jsou všichni věřící oživováni týmž Duchem a toutéž nadějí. Rozdělení církve způsobuje ostudu křesťanství před světem a nepřítelům pravdy dává příležitost, aby omlouvali svůj způsob života. Pavlovo poučení je sice určeno věřícím v Efezu, ale Božím záměrem bylo, aby se jeho slova dostala i k nám. Co tedy uděláme, abychom i my zachovali jednotu Ducha ve svazku pokoje?“ (5T 239)

Aplikace

Jaké rozhodnutí můžeš právě teď udělat, aby sis byl jist, že žiješ životem hodným „povolání, kterého se ti dostalo“?

Vedoucí církve a jednota

¹¹A toto jsou jeho dary: jedny povolal za apoštoly, jiné za proroky, jiné za zvěstovatele evangelia, jiné za pastýře a učitele, ¹²aby své vyvolené dokonale připravil k dílu služby – k budování Kristova těla, ¹³až bychom všichni dosáhli jednoty víry a poznání Syna Božího, a tak dorostli zralého lidství, měřeno mírou Kristovy plnosti. (Ef 4,11–13)

Osobní studium

Pavel píše: „Každému z nás byla dána milost podle míry Kristova obdarování.“ (Ef 4,7) Zatímco spasení je darem, který dostávají všichni lidé, kteří jej jsou ochotni přijmout, jako jednotliví věřící dostáváme různé duchovní dary. Pavel píše v této souvislosti o darech, které mají jeden konkrétní, specifický cíl.

Jaké dary Pavel zmiňuje ve verši Ef 4,11? Komu jsou určeny? Jak rozumíš způsobu, kterým Bůh tyto dary uděluje?

Přečti si znovu verše Ef 4,12.13. Jaký je dílčí a jaký je konečný cíl darů zmíněných v předchozím verši, které Bůh dává věřícím?

Všichni křesťané jsou Boží služebníci a konají dílo evangelia. Všichni dostali Kristovo pověření (Mt 28,19.20), aby šli a získávali učedníky tím, že je budou křtít a vyučovat. Touto službou nebyla pověřena jen nějaká privilegovaná skupina kazatelů či evangelistů. Kristus tím pověřil všechny, kteří nesou jeho jméno. Nikdo nemůže tvrdit, že je výjimkou a že se na něj pověření nést evangelium nevztahuje. A podobně ani žádný křesťan pověřený nějakým vedoucím místem v církvi nemůže tvrdit, že jeho postavení je mimořádné a výlučné. Lidé ve vedoucím postavení mají za úkol vzdělávat církev. Jejich povinností je budovat jednotu – starat se o ni, povzbuzovat k ní, podporovat ji.

Pavel ukazuje, že věřící obdarování určitým druhem darů mají za úkol připravovat ostatní věřící na dílo služby záchrany ztracených (Ef 4,12). Můžeme tedy říci, že někteří věřící dostali mimořádnou odpovědnost za to, aby ostatním pomáhali v jejich službě pro Krista – dokud všichni nedospějeme k jednotě víry a poznání Syna Božího a nedosáhneme zralého lidství měřeno mírou Kristovy plnosti (Ef 4,13). Vzorem pro naši službu má být Ježíšův příklad. Ježíš přišel, aby sloužil druhým, ne aby oni sloužili jemu (Mt 20,25–28). My ho v tom máme následovat.

Lidé mají sklony k tomu, aby jednali nezávisle a nebyli nikomu za svou práci zodpovědni. Především naše západní společnost je nakažena takovými postoji. Pavel nám však připomíná, že žádný křesťan není v tomto světě osamocený a že tvoříme společenství víry, ve kterém se máme na naší cestě navzájem povzbuzovat. Všichni společně jsme součástí Kristova těla.

Aplikace

Které duchovní dary ti Bůh dal? Jak jimi sloužíš svému místnímu společenství věřících? Jak tyto dary využíváš pro budování jednoty?

Mezilidské vztahy v Kristu

¹⁵Dávejte si dobrý pozor na to, jak žijete, abyste si nepočínali jako nemoudří, ale jako moudří; ¹⁶nepromarněte tento čas, neboť nastaly dny zlé. ¹⁷Proto nebudte nerozumní, ale hleďte pochopit, co je vůle Páně. ¹⁸A neopíjejte se vínem, což je prostopášnost, ¹⁹ale plni Ducha zpívejte společně žalmy, chvalozpěvy a duchovní písně. Zpívejte Pánu, chvalte ho z celého srdce ²⁰a vždycky za všechno vzdávejte díky Bohu a Otci ve jménu našeho Pána Ježíše Krista. ²¹V poddanosti Kristu se podřizujte jedni druhým. (Ef 5,15–21)

Osobní studium

Křesťanství je náboženstvím vztahů – ovlivňuje náš vztah k Bohu a naše vzájemné vztahy. Je nemyslitelné, abychom tvrdili, že prožíváme hluboký vztah s Bohem, aniž by tento vztah ovlivnil naše vztahy s ostatními lidmi. Křesťanství se nedá žít osamocně, ve vakuu. Principy jednoty, o kterých Pavel píše v Listu Efezským, jsou platné i pro naše vzájemné vztahy.

Znovu si přečti úvodní text. Jaká je hlavní myšlenka 21. verše? Jak rozumíš vztahu mezi podřízením se a jednotou?

Pavlova výzva ke vzájemnému podřízení se souvisí s jeho nabádáním, abychom byli „plni Ducha“ (Ef 5,19). Jedním z projevů naplnění Duchem je vzájemné podřízení se. To nás vede ke správnému chápání pokory, ohleduplnosti a pozornosti, které máme mít ve vztahu k druhým. Takový postoj není pro většinu lidí přirozený, je však výsledkem působení Ducha, který přebývá v našich srdcích. Je to dar téhož Ducha, který vytváří svazek jednoty v Kristu. Z tohoto pohledu můžeme říci, že podřízení se je vlastnost, která vyjadřuje naši úctu ke Kristu a k jeho oběti pro nás.

Přečti si text Ef 5,22–6,9. Jakým způsobem ovlivňuje vzájemná podřízenost naše vztahy v rodině, na pracovišti a v církvi?

Můžeme říci, že jednota církve rovněž závisí na jednotě v rodině. Pavel zdůrazňuje, že jednota, láska, respekt a úcta, které by měly existovat mezi manželem a manželkou, by měly být příkladem Kristovy lásky k církvi – lásky sebeobětavé a sloužící. Tato vzájemná úcta a láska inspirovaná Kristem se má projevovat nejen mezi mužem a ženou v manželském svazku, ale i mezi všemi členy církve. Pavel říká, že láska a úcta se mají projevovat i mezi rodiči a dětmi a ve vztazích mezi zaměstnanci a zaměstnavateli (sluhy a pány). Harmonie a mírumilovnost by měly ovládat nejen naše domovy, ale měly by se přenést i do života církve.

Aplikace

Které principy obsažené v dnešních verších ti lépe pomohly pochopit, jak by ses měl chovat k členům své rodiny a ke svým kolegům a spolupracovníkům? Jak se toto pochopení může prakticky projevit ve tvém přístupu k nim a v tvé komunikaci s nimi?

Podněty k zamyšlení

„Kristus neuznával žádné národnostní, společenské ani náboženské rozdíly. Zákoníci a farizeové chtěli, aby jim všechny nebeské dary přinesly pro jejich národ okamžité výhody. Zároveň se snažili o toto pozeňání připravit Boží lid v ostatních částech světa. Kristus však přišel, aby zbouřil všechny zdi, které vedou k rozdělení. Přišel ukázat, že jeho dar milosti a lásky je stejně neomezený jako vzduch, který dýcháme, a světlo a dešť, které dopadají na zem.

Kristus uznával jen takové náboženství, ve kterém neexistují privilegované skupiny. Náboženství, ve kterém jsou věřící ze Židů i z pohanů, svobodní i poddaní, spojení všeobecným bratrstvím a jsou si před Bohem rovni. Jeho jednání neovlivňovaly žádné politické otázky. Nedělal rozdíl mezi bližními a cizinci, přáteli a nepřáteli. Jeho srdci byl drahý každý, kdo pociťoval žížeň po vodě života.“ (9T 190.191)

Otázky k rozhovoru

1. *Uvažujte společně o následujícím citátu: „Ve čtvrté kapitole Listu Efezským je jasně a jednoduše zjeven Boží plán, aby všechny jeho děti poznaly pravdu a žily podle ní. Cílem budování a zachování jednoty církve je, aby členové mohli zjevovat světu zdravé náboženství.“ (6BC 1117) Které myšlenky ze 4. kapitoly Listu Efezským poukazují na jednotu církve? Co můžeme pro udržování této jednoty udělat?*
2. *Otázka jednoty je úzce spojena s pokorou a podřízením. Jak by bez těchto postojů mohla existovat v církvi jednoty? Pokud jsme pyšní, sebevědomě přesvědčeni o vlastní pravdě a neochotni poslouchat ostatní, pak určitě nebudeme prožívat žádnou skutečnou jednotu. Jak se můžeme naučit pokoře a podřízením?*
3. *Jak můžeme prožívat jednotu i přesto, že se ne vždy a ve všem zcela shodneme?*

Shrnutí

Pavel ve svém Listu Efezským přináší různá vysvětlení a rady o tom, co pro křesťany znamená být „v Kristu“. Spasení v Ježíši prakticky přeměňuje naše životy. Kristova moc v našich životech může měnit všechny naše mezilidské vztahy, včetně vztahů mezi sourozenci v církvi. Tato změna je nezbytná k prožívání jednoty.

Praktický závěr

- ▶ *Podělte se s ostatními ve skupině o to, co praktického jste se naučili z této lekce při studiu Bible. Jak lze toto naučení uvést do každodenního života?*

Podněty k modlitbám

- ▶ *Modlete se jeden za druhého, za své radosti i starosti.*
- ▶ *Modlete se spolu za ty, kteří z nějakého důvodu přestávají či již přestali navštěvovat vaše společenství. Jak jim můžete dát najevo, že je máte stále rádi?*
- ▶ *Modlete se i za lidi ve svém okolí (přátelé, sousedy, příbuzné...), kterým byste rádi představili Boží lásku.*

Konkrétní modlitební seznam mé třídy sobotní školy: